

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.632/2024/7. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Péchy Kristóf ügyvéd

(Cím3)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Pencz Ügyvédi Iroda

(Cím4,

ügyintéző: dr. Pencz János ügyvéd)

A per tárgya: sérelemdíj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.996/2023/7.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Váci Járásbíróság 1.P.20.609/2022/48.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 222.250 (kétszázhuszonkétezer-kétszázötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak az állami adó- és vámhatóság közzétett illetékbevételi számlájára 120.000 (százhuszezer) forint meg nem

fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. május 9-én gépkocsival közlekedett, amikor lefékezett, és a mögötte haladó, az alperesnél biztosított gépkocsi hátulról a gépkocsijának ütközött. A felperes a baleset során orrvérzéssel járó lágyrész-zúzódást szenvedett. Emellett a balesettel összefüggésben kb. fél évig tartó alkalmazkodási zavara alakult ki hangulati labilitással, enyhe szorongással, érzelmi esékenységgel és alvászavarral. Aktuális lelkiállapotában a betegség szintjét elérő zavarra utaló jegyek nem mutatkoznak, enyhe pszichés zavar jegyei észlelhetők.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[2] A felperes megváltoztatott keresetében 1.500.000 forint sérelemdíj és annak az elbírálás időpontjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állította, hogy a testi épséghez, az egészséghez, a magánélethez, a családi élethez, valamint az otthon és a másokkal való kapcsolattartás tiszteletben tartásához való joga sérült. Előadta, hogy a baleset következményei jelentős pszichés megterhelést jelentettek számára, a megszokott életvitelét nem tudta folytatni, az életvitеле és életminősége hátrányosan megváltozott. Hivatkozása szerint pszichiátriai kezelésre szorult, és gyógyszert kellett szednie.

[3] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta a felperes sérelemdíjra való jogosultságát.

Az első- és másodfokú ítélet

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[5] A perben kirendelt szakértői intézmény egyesített orvos-, pszichiáter és pszichológus szakértői véleménye alapján megállapította, hogy a felperesnél a balesettel okozati összefüggésben az orrvérzésen kívül egyéb fizikai sérülés, kifejezhető munkaképesség-csökkenés vagy egészségkárosodás nem alakult ki. Hivatkozott arra, hogy a felperes derékpanaszai és derékfájdalmai sem állnak a balesettel okozati összefüggésben, azok a sorsszerű, régi mozgásszervi elváltozás következményei. A tanúvallomásokkal nem találta megerősítettnek a felperesnek az életmódváltozásával kapcsolatos előadását. A szakvéleményből kiemelte: a felperest a balesettel okozati összefüggésben pszichés hatásként maga a baleset ténye és egzisztenciális veszteségként az autója elvesztése, továbbá a balesettel együtt járó járulékos körülmények érintették. Ugyancsak a szakvélemény alapján rögzítette, hogy a felperesnél személyiségváltozás nem következett be, de a pszichés károsodások okozhattak nála alvászavart, depresszív irányú hangulat-eltolódást, valamint munkateljesítmény-csökkenést; e kedvezőtlen változások pedig nem elsődlegesen a felperes baleset előtti személyiségjegyeinek felerősödéséből, hanem a bekövetkezett traumatikus hatásokra adott sajátos személyiségbeli válaszokból és reakciókból fakadtak.

[6] Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes sem közvetlenül a másik gépjármű vezetőjét jelölte meg az érzelmi sérülés, pszichés trauma okozójaként. A felperes gyermekének tanúvallomása alapján is bizonyítottnak tekintette, hogy a másik gépjármű vezetőjének házastársa volt az, aki a baleset után a felperest káromkodva, szitokszavakkal

illette. Emiatt alkalmazandónak tartotta a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:524. §-ának a többek közös károkozására vonatkozó szabályait, és értékelte, hogy a sérelem bekövetkeztében sajátos személyisége folytán a felperes is közrehatott. Ugyanakkor sem a felróhatóság, sem a közrehatás arányát nem tudta megállapítani. Kiemelte továbbá, hogy a marasztalás alapvető feltétele valamennyi érintett jogsértő, károkozó perben állása, a felperes viszont az anyagi pervezetés ellenére keresetváltoztatással nem élt. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes nem tudta bizonyítani: sérelmét olyan személy okozta, akinek felróható magatartásáért kizárólag az alperes köteles helytállni.

[7] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és kötelezte az alperest 300.000 forint és annak 2019. május 10-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata felperes javára történő megfizetésére. Ezt meghaladóan – a per főtárgya tekintetében – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[8] Az alperesnek a keresetváltoztatás megengedhetőségével kapcsolatban a fellebbezési ellenkérelmében kifejtett hivatkozására tekintettel rögzítette, hogy a keresetváltoztatás engedélyezésével szemben az ítélet elleni fellebbezésben sem lehet jogorvoslattal élni.

[9] A felperes fellebbezését annyiban találta megalapozottnak, hogy az elsőfokú bíróság a teljeskörűen feltárt tényállás alapján téves jogi következtetést vont le, amikor a sérelemdíj iránti igényt megalapozatlannak minősítette.

[10] Helytállónak tekintette az elsőfokú bíróságnak azt, a szakvéleményen alapuló megállapítását, amely szerint a felperesnek a balesettel okozati összefüggésben elszenvedett, orrvérzéssel járó orrtáji lágyrész-zúzódásban kimerült testi sérülései rövid gyógytartamúak voltak, és azok külsérelmi nyom nélkül gyógyultak, egészségkárosodást, illetve munkaképesség-csökkenést nem eredményeztek, és a felperest a mindennapi életvitelében nem akadályozták. Szintén helytállónak, a szakvéleménnyel egyértelműen igazoltnak nevezte azt, hogy a felperest a balesettel okozati összefüggésben ért hátrányos pszichés hatások a balesetet követő egy-másfél éves időtartamban közepes fokú pszichés tüneteket, panaszokat eredményeztek. Ugyanitt figyelembe vette, hogy e kedvezőtlen elváltozások a felperesnél alkalmazkodási zavart, hangulati labilitást, enyhe szorongást, érzelmi esékenységet és alvászavart is okoztak, amelynek következtében a felperes fél évig szakellátásban, gyógyszeres kezelésben is részesült. A szakvélemény alapján egyértelműen megállapíthatónak tartotta, hogy a felsorolt pszichés elváltozásoknak a felperes mindennapi életvitelében kedvezőtlen és hátrányos hatásai voltak, és azok enyhe fokban jelenleg is jelen vannak.

[11] Mindezek alapján tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy az említett sérülések nem merítik ki a sérelemdíj megállapításához szükséges jogszabályi feltételeket. Emellett az elsőfokú bíróságnak a felperes közrehatása és a felróhatóság tekintetében kifejtett jogi álláspontjával sem értett egyet. Ebből a szempontból jelentőséget tulajdonított annak a szakértői megállapításnak, amely szerint a felperest ért kedvezőtlen pszichés elváltozások a bekövetkezett traumatikus hatásokra adott sajátos személyiségbeli válaszokból és reakciókból fakadtak.

[12] Nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját sem, hogy a felperes sérelmét elsődlegesen nem a másik gépjármű vezetője, hanem annak házastársa generálta, akinek magatartásáért az alperes nem köteles helytállni. Ennek kapcsán abból indult ki, hogy a felperesnek a balesettel okozati összefüggésben keletkezett személyiségi jogi sérelme bizonyítást nyert, és bár a pszichés hátrány kialakulásában a biztosított járművezető házastársának a baleset utáni magatartása is szerepet játszott, de erre való hivatkozással a

kereset nem volt elutasítható. Ezzel szemben kiemelte, hogy a felperes testi sérülését és kedvezőtlen pszichés elváltozásait a sérelemdíj megállapításánál nem egymástól elkülönítve, hanem összességükben és folyamatokban kellett értékelni. Éppen ezért tévesnek tartotta azt a következtetést, hogy a felperes által hivatkozott valamennyi nem vagyoni hátrány kizárólag a biztosítottn kívül álló harmadik személy felróható magatartására volt visszavezethető.

[13] A sérelemdíj mértékének meghatározásakor figyelemmel volt annak büntető funkciójára. Értékelte, hogy a balesetből származó testi sérülések ugyan rövid gyógytartamúak voltak, de a felperes az általa 56 évesen elszenvedett balesetből eredő kedvezőtlen pszichés hatások miatt rendszeres pszichiátriai kezelésre, közel fél évig gyógyszeres kezelésre is szorult. Figyelembe vette, hogy e pszichés hatások a felperes mindennapi életvitelére kedvezőtlen és hátrányos hatással voltak, és azok enyhe fokban jelenleg is jelen vannak. Mindezek alapján egyértelműen megállapíthatónak tartotta, hogy a baleset következtében sérült a felperes lelki egészséghez fűződő személyiségi joga is.

[14] A felperes testi épségének és egészségének megsértéséből eredő személyiségi jogi sérelme miatt 300.000 forint összegű sérelemdíjat talált megalapozottnak a jogsértés idején fennállott értékviszonyokra, valamint a hasonló tényállású ügyekben kialakított és összehasonlításra alkalmas bírói gyakorlatra is tekintettel. Az ezt meghaladó sérelemdíj iránti igényt a jogsérelem jellegére, fokára és a bírói gyakorlatra tekintettel eltúlzottnak ítélte meg. Megalapozottnak találta az alperesnek a Ptk. 6:534. § (2) bekezdésére alapított hivatkozását. Ebben a körben figyelemmel volt arra, a felperes közel három évig késlekedett igényének érvényesítésével, és késedelmének objektív oka nem volt, ezért alappal nem hivatkozhatott az értékviszonyok időközben bekövetkezett kedvezőtlen változására.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[15] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak részbeni hatályon kívül helyezését, valamint az alperes 1.500.000 forint sérelemdíj és annak 2019. május 10-től a kifizetés napjáig esedékes késedelmi kamata megfizetésére kötelezését kérte.

[16] Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) és (3) bekezdését, továbbá a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdését jelölte meg.

[17] Előadta, hogy az eljárás korábbi szakaszaiban általa felhívott kúriai határozatok az összehasonlításra alkalmas bírói gyakorlat bemutatását célozták. Ezzel összefüggésben ismételten utalt a Kúria Pfv.III.20.798/2021/4., Pfv.III.20.691/2020/6. és Pfv.III.21.971/2017/4. számú határozataira, emellett hivatkozott a Kúria Pfv.VI.20.629/2023/4., Pfv.III.20.119/2023/10., Pfv.III.20.184/2021/4. és Kf.VII.39.088/2021/6. számú határozataira is. Hangsúlyozta, hogy a sérelemdíj mértékének mérlegeléssel történő megállapítása sem lehet „partalan”, azt mérlegelés alapján a konkrét károsultat ért konkrét hátrányok mellett a jogsértés idején fennállott értékviszonyok, valamint a hasonló tényállású ügyekben kialakított, összehasonlításra alkalmas bírói gyakorlat alapján lehet meghatározni. Hivatkozása szerint akár lényegesen eltérő tényállású ügyek összehasonlítása is elvégezhető, mert az összehasonlítás nem azonosítást, hanem egy nagyságrendi viszonyrendszer kialakítását jelenti.

[18] Sérelmezte, hogy ezzel szemben a másodfokú bíróság a jogerős ítéletben nem mutatott be olyan bírói gyakorlatot, amely összehasonlításra alkalmas lenne, és amely az álláspontját alátámaszthatná volna. Állította, hogy a jogerős ítélet egyfelől nem igazodik az általa bemutatott és megítélése szerint összehasonlításra alkalmas bírói gyakorlathoz, másfelől azzal szemben nem mutatott be olyan bírói gyakorlatot, amely a megállapított összecszerűséget alátámasztaná. Érvelése szerint elengedhetetlen az összehasonlításra

alkalmas bírói gyakorlatnak a bírósági határozatokban történő bemutatása, enélkül ugyanis a sérelemdíj mértékére vonatkozó döntés megalapozottsága és helyessége nem állapítható meg.

[19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Az ellenkérelmében és a fellebbezési ellenkérelmében előadottak megismétlése, valamint a felperes felülvizsgálati érveinek vitatása mellett állította, hogy a felülvizsgálati kérelem meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[21] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott – az elsőfokú bíróságnak a keresetet elutasító ítéletét részben helybenhagyó – rendelkezése a felperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

[22] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében már hivatkozott a keresetváltoztatás megengedhetősége Pp. 215. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott feltételei fennállásának hiányára, és állította, hogy a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelem a Pp. 217. § (2) bekezdés a) pontjában támasztott tartalmi követelménynek nem felelt meg. A másodfokú bíróság ebben a kérdésben nem foglalt állást, amit – a Pp. 219. § (1) bekezdésére is utalással – a keresetváltoztatás engedélyezéséről hozott végzés elleni önálló jogorvoslat hiányával indokolt. Mindezek vizsgálatára az említett eljárásjogi jogszabályhelyek megsértésére alapított felülvizsgálati támadás hiányában a felülvizsgálati eljárásban nem volt lehetőség. Éppen ezért abból kellett kiindulni, hogy a felperes a megváltoztatott keresetében 1.500.000 forint sérelemdíj és annak az elbírálás időpontjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása mellett is ennek megfelelően kérte az alperes marasztalását. Ezzel szemben a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezésén túl az alperesnek 1.500.000 forint sérelemdíj és annak 2019. május 10-től járó késedelmi kamata megfizetésére kötelezését kérte. Ez – ahogyan a felülvizsgálati ellenkérelem is helyesen tartalmazta – a keresetváltoztatásnak a felülvizsgálati eljárásban érvényesülő, a Pp. 413. § (2) bekezdésében írt tilalmába ütközött. A felperes ugyanis a késedelmi kamatfizetési kötelezettségnek a keresetben feltüntetett időpontját már nem változtathatta meg, az elbírálás időpontja helyett a jogsértés elkövetésének időpontjától késedelmi kamatra nem tarthatott igényt. [Mégpedig annak ellenére sem, hogy a másodfokú bíróság a keresettől és a fellebbezéstől eltérően, a Ptk. 6:534. § (2) bekezdésének alkalmazásával az alperest a jogsértés elkövetésének időpontjától kezdődően kötelezte késedelmi kamat megfizetésére.]

[23] A felülvizsgálat korlátainak meghatározásakor a Pp. 406. § (1) bekezdése, valamint 413. § (1) bekezdés b) és c) pontja miatt arra is figyelemmel kellett lenni, hogy a felperes a felülvizsgálat alapjaként az ügy érdemére kiható eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértéseket jelölt meg. Emellett – az eljárás korábbi szakaszaiban tett nyilatkozatait megismételve – a Kúria több közzétett határozatára is utalt. Közülük a Pfv.III.20.798/2021/4., Pfv.III.20.691/2020/6. és Pfv.III.21.971/2017/4. számú ítéleteket az összehasonlításra alkalmas bírói gyakorlat bemutatása érdekében tüntette fel, a jogerős ítéletnek e határozatoktól jogkérdésben való eltérését nem állította. A Kúria Pfv.VI.20.629/2020/4. számú részítéletéhez és Pfv.III.20.119/2023/10. számú ítéletéhez kapcsolódóan azt emelte ki,

hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 279. § (1) és (3) bekezdésének alkalmazásával elvégzett, szabad belátáson alapuló értékmérlegeléssel összefüggésben is vizsgálhatja: a mérlegelés körébe vont adatok megállapításánál és egybevetésénél nincs-e helytelen, okszerűtlen következtetés. Mindez azonban a szóban forgó jogszabályi rendelkezések eltérő értelmezéseinek levezetése és annak eredménye ismertetésének, vagyis a jogkérdés beazonosítható megjelölésének hiányában szintén nem a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés állításaként, hanem csak úgy volt értelmezhető, hogy a felperes jogszabálysértésre történt hivatkozásának további indokát adta. Ugyanez vonatkozik a Kúriának a felülvizsgálati kérelemben ugyancsak feltüntetett Pfv.III.20.184/2021/4. és Kf.VII.39.088/2021/6. számú ítéleteire, amelyekre a felperes annak példájaként hivatkozott, hogy a Kúria irányadó gyakorlata szerint a sérelemdíj Ptk. 2:52. § (3) bekezdésén alapuló mérlegeléssel való megállapítása során milyen körülményeket kell értékelni.

[24] A Pp. 279. § (1) bekezdése a bizonyítékokkal kapcsolatos szabad mérlegelési tevékenységet szabályozza, amelynek célja a tényállás megállapítása. Ezzel szemben a Pp. 279. § (3) bekezdése a szabad belátás szerinti döntés jogát biztosítja a kár összecszerúsége vonatkozásában, amely tehát az érdemi döntés tartalmára vonatkozik, de csak a tények megállapítását követően és a keresettel érvényesített jog fennállása esetén [Kúria Pfv.I.20.807/2023/5. (BH 2024.184.)]. Jóllehet a felperes a felülvizsgálati kérelmében mindkét jogszabályhelyet megjelölte, a Pp. 279. § (1) bekezdés megsértése körében értékelhető jogi érveket nem adott elő. Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított és a másodfokú bíróság által is irányadónak tekintett tényállást nem vitatta, a sérelemdíj mértékének meghatározása szempontjából lényeges ténymegállapítások között nem volt olyan, amellyel kapcsolatban a bizonyítékmérlegelés hibájára, az alapul szolgáló következtetések okszerűtlenségére vagy iratellenességre hivatkozott volna. A bíróságok részéről feltáratlanul hagyott vagy nem megfelelően értékelt hátrány bekövetkezését sem állította. Ez a felülvizsgálati támadás ezért eleve nem lehetett megalapozott.

[25] A felperes anyagi jogi jogszabálysértésként a Ptk. 2:53. § (2) és (3) bekezdésének téves alkalmazására is hivatkozott. Az előbbi jogszabályhely megsértését azonban a felülvizsgálati kérelemben kifejtett indokok alapján megállapítani nem lehetett. E jogszabálysértés ugyanis – az adott jogi norma utaló rendelkezésére tekintettel – a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeit meghatározó kártérítési felelősségi szabályok helytelen alkalmazását, vagy pedig a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bizonyításának a bíróságok részéről történt szükségtelen megkövetelését feltételezte volna. Ezeknek megfeleltethető felülvizsgálati okfejtése viszont a felperesnek nem volt.

[26] Mindezekből következően a felülvizsgálati kérelem megalapozottságának vizsgálatakor abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 279. § (3) bekezdésének és a Ptk. 2:53. § (3) bekezdésének megsértésével határozta-e meg az alperes által a felperes részére fizetendő sérelemdíj mértékét. Ennek során tekintettel kellett lenni arra, hogy a sérelemdíj összegét meghatározó jogerős ítélet akkor sérti a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését és – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (3) bekezdésével azonos tartalmú – Pp. 279. § (3) bekezdését, ha nem mérlegeli az eset összes körülményét, vagy mérlegelése nem felel meg a logika követelményeinek (Kúria Pfv.III.20.296/2020/6.). Önmagában nem támadható a sérelemdíj összecszerúsége, ha a mérlegelés nem okszerűtlen, és nem ellentétes a logika szabályaival (Kúria Pfv.IV.21.993/2018/7.). A sérelemdíj összegének felülmérlegeléssel történő módosítására csak a mérlegelés körében irányadó körülmények jogszabálysértést megvalósító okszerűtlen

értékelése ad alapot (Kúria Gfv.VII.30.284/2020/3.). A sérelemdíj összegét érintő felülvizsgálati támadás esetén – a nem vagyoni kártérítéssel egyezően – azt is vizsgálni kell, hogy a másodfokú bíróság a felperest ért nem vagyoni hátrányokat teljeskörűen feltárta-e, azokat a sérelemdíj mértékének meghatározásakor kellő súllyal értékelte-e, valamint ennek során figyelemmel volt-e a sérelem bekövetkeztekori értékviszonyokra és a hasonló tényállású ügyekben kialakult bírói gyakorlatra (Kúria Pfv.III.21.191/2021/3., Pfv.III.21.133/2020/10.). A bíróságnak a sérelemdíj mértékének meghatározásakor az irányadó bírói gyakorlatot és az abban megjelenített értékviszonyokat – a Pp. 279. § (3) bekezdésével azonosan rendelkező – régi Pp. 206. § (3) bekezdése szerinti mérlegelési tevékenysége során kell értékelnie (Kúria Pfv.III.20.029/2020/8.).

[27] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a mérlegeléssel szemben támasztott fenti követelményekre, annak felsorolt szempontjaira – a felhívott eseti döntésekre indirekt módon, a Kúria Pfv.III.20.119/2023/10. számú ítélete jogi indokainak ismertetésével hivatkozva – maga is utalt. A másodfokú bíróság részéről annak alátámasztását hiányolta, hogy a sérelemdíj összegét a bírói gyakorlatra, az őt ért hátrányokra, a jogsértés idején fennállott értékviszonyokra, a jogsértés súlyára és jellegére, valamint a sérelemdíj magánjogi büntetés funkciójára figyelemmel állapította meg. A felperes ennek ellenére kizárólag azt indokolta, hogy álláspontja szerint a javára megítélt sérelemdíj mértéke miért nem felelt meg az összehasonlításra alkalmas bírói gyakorlatnak. Az általa külön is megjelölt további szempontok érvényesítéséhez kapcsolódó konkrét, a jogerős ítélet jogszabálysértő jellegének alátámasztására alkalmas jogi érvelést a felülvizsgálati kérelem nem tartalmazott.

[28] A sérelemdíj esetében is irányadó, hogy a más, összehasonlításra alkalmas ügyekben hozott döntéseket nem lehet automatikusan alapul venni, mert az egyéni körülmények és az egészségkárosodásból származó hátrányok különbsége az, ami alapot adhat az eltérő mértékű nem vagyoni kártérítés megállapítására (Kúria Pfv.III.20.279/2018/4.). A bírói gyakorlat összehasonlításra alkalmas más ügyekben hozott döntéseinek értékelése semmiképpen sem jelenthet valamiféle mechanikus, számszerűsíthető összevetésen alapuló vizsgálatot (Kúria Pfv.III.22.392/2016/6.). A bírói gyakorlatban formálódó értékszínvonal az összeg meghatározásának csak a nagyságrendi behatárolásához ad szempontot. A személyiségi jogsértések és hátrányos következményeik különbözőségei nem teszik lehetővé az eltérő összegek ennél pontosabb összevetését. Az ítéletben nem azt kell megindokolja a bíróság, hogy mennyiben tér el más korábbi döntésektől, hanem azt, hogy az adott ügy egyedi körülményei milyen összeg meghatározását indokolják (Kúria Pfv.III.20.210/2017/4., Pfv.III.20.566/2021/5.).

[29] A másodfokú bíróság a felperest megillető sérelemdíj mértékének meghatározása során a mérlegelés körébe vont körülmények között a hasonló tényállású ügyekben kialakított és összehasonlításra alkalmas bírói gyakorlatot is nevesítette. Az azt megjelenítő eseti döntéseket nem jelölt meg, és a felperes fellebbezésében felhívott határozatokra sem utalt. A másodfokú bíróságnak ez az eljárása azonban – a fentebb írtak ismeretében – már csak azért sem jelenthette az indokolási kötelezettség és a szabad belátás szerinti döntéssel szemben támasztott követelmények megsértését, mert a jogerős ítélet indokolása kellő részletességgel rögzítette az ügy egyedi körülményeit, a személyiségi jogsértés következtében a felperesnél felmerült hátrányokat. A másodfokú bíróság értékelte, hogy a felperes baleseti eredetű egyetlen, az orrvérzéssel járt orrtáji lágyrész zúzódásában kimerült testi sérülése rövid gyógytartamú volt, és maradéktalan gyógyult, míg a balesettel ugyancsak okozati összefüggésbe hozható, enyhe fokban jelenleg is fennálló kedvezőtlen pszichés hatások közel

fél évig tartó pszichiátriai és gyógyszeres kezelést igényeltek. Ezek figyelembevételével pedig a jogsérelmet szenvedett személyek közötti indokolatlan különbségtételhez vezető, a hasonló tényállású ügyekben hozott ítéletektől való számottevő eltérés nem mutatkozott. A felperes a felülvizsgálati kérelmében helyesen fejtette ki, hogy az eseti döntések összehasonlításra alkalmasságának az egyedi sajátosságokra tekintettel nem lehet feltétele a teljes ténybeli azonosság. Azt viszont tévesen állította, hogy akár lényegesen eltérő tényállású ügyek összehasonlítása is elvégezhető. Ehhez képest a Kúriának a felülvizsgálati kérelemben is feltüntetett Pfv.III.20.798/2021/4., Pfv.III.20.690/2020/6. és Pfv.III.21.971/2017/6. számú ítéleteivel való összevetést – bár valamennyi esetben közlekedési balesetet szenvedett személyek által érvényesített sérelemdíj, illetve nem vagyoni kártérítés iránti igényről volt szó – a jogsértések következményei, azoknak a sértettekre és környezetükre gyakorolt hatásai közötti jelentős eltérések nem tették lehetővé. Mindezek miatt a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezése a felperes által megjelölt okból sem a Pp. 279. § (3) bekezdését, sem a Ptk. 2:53. § (3) bekezdését nem sértette.

[30] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartotta.

[31] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára és 4/A. § (1) bekezdésére figyelemmel kötelezte a felperest az alperes által felszámított – az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött, általános forgalmi adóval növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati költség megfizetésére.

[32] A felperes az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés b) és f) pontja] miatt meg nem fizetett, az Itv. 39. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdés első mondata szerint, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjának megfelelően köteles megfizetni az állam javára. A Kúria az utóbbi IM rendelet 3. § (2) bekezdés d) és e) pontjára tekintettel tájékoztatja a felperest arról, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie, és megfizetése során közleményként fel kell tüntetnie: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[34] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A döntés elvi tartalma

[35] A bírói gyakorlatban formálódó értékszínvonal az összeg meghatározásának csak a nagyságrendi behatárolásához ad szempontot. A személyiségi jogsértések és hátrányos következményeik különbözőségei nem teszik lehetővé az eltérő összegek ennél pontosabb összevetését. Az ítéletben nem azt kell megindokolja a bíróság, hogy mennyiben tér el más korábbi döntésektől, hanem azt, hogy az adott ügy egyedi körülményei milyen összeg meghatározását indokolják.

Budapest, 2024. november 19.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bíróági ügyintéző